

Lapin hyvinvointialueen aluehallitus**KOKOUSTIEDOT**

Aika 29.3.2023 klo 13.20-16.31
Paikka LKS hallintorakennus, kokoushuone Stuurra, Porokatu 39 C, Rovaniemi/Teams

**SAAPUVILLA
OLLEET**

Tapani Melaluoto, aluehallituksen puheenjohtaja
Antti Kaarlela, aluehallituksen 1. varapuheenjohtaja, Teams, poissa § 134
Sari Auvinen, aluehallituksen 2. varapuheenjohtaja, Teams, poissa § 134

Kari Askonen, aluehallituksen varajäsen
Jari Hast, aluehallituksen jäsen, Teams, poissa § 134
Pertti Hemminki, aluehallituksen jäsen, poistui klo 16.19
Outi Keinänen, aluehallituksen jäsen, Teams
Raija Kerätär, aluehallituksen jäsen, poissa § 134
Piia Kilpeläinen-Tuoma, aluehallituksen jäsen
Ismo Urpilainen, aluehallituksen varajäsen
Mari Palolahti, aluehallituksen jäsen, poissa § 134
Timo Peisa, aluehallituksen jäsen
Sara Seppänen, aluehallituksen jäsen, Teams, poissa § 134
Pekka Tiitinen, aluehallituksen jäsen, Teams, poissa § 134
Ilkka-Petri Välitalo, aluehallituksen jäsen, Teams-yhteydellä klo 16.09 alkaen

Vuokko Tieva-Niittyvuopio, aluevaltuuston 1. varapuheenjohtaja, Teams, poistui klo 15.43
Reijo Viitala, aluevaltuuston 2. varapuheenjohtaja, Teams, poissa § 134
Heikki Autto, aluevaltuuston 4. varapuheenjohtaja, Teams, poistui klo 16.02

Jari Jokela, hyvinvointialuejohtaja, esittelijä
Riitta Muhonen, vt. viestintäjohtaja, Teams, saapui klo 13.30
Jaana Koskela, vt. toimistopalveluiden johtaja, kokouksen tekninen sihteeri, Teams
Mari Haataja, hallintosihteeri, pöytäkirjanpitäjä, Teams

Liisa Niiranen, sosiaalijohtaja, Teams
Miia Palo, terveysjohtaja, Teams
Harri Tiuraniemi, hallintojohtaja, Teams
Mikko Häikiö, kehitysjohtaja, Teams, poissa §:t 124,125, 135
Elisa Kusmin, talousjohtaja, Teams
Marjo Kuittinen, henkilöstöjohtaja, Teams

Maria Tähtinen, sisäinen tarkastaja §:t 115-122
Anita Lammassaari, palvelupäällikkö §:t 115-123
Mikko Päckilä, tietohallintojohtaja § 135

Lapin hyvinvointialueen aluehallitus

LAILLISUUS JA
PÄÄTÖSVALTAISUUS

Kokous todettiin lailliseksi ja päätösvaltaiseksi

ASIAT

§:t 115-135

ALLEKIRJOITUKSET

Tapani Melaluoto
aluehallituksen puheenjohtaja

Mari Haataja
pöytäkirjanpitäjä

Lapin hyvinvointialueen aluehallitus
Ote

LAPHA/2387/05.07.03/2023

134 § Lapin hyvinvointialueen ja Lapin kuntien välinen yhteistyösopimusluonnos koskien kuntouttavaa työtoimintaa, sosiaalista kuntoutusta ja sosiaalihuoltolain 27 e ja 27 d §:n mukaista toimintaa

Lapin hyvinvointialueen aluehallitus 134 § 29.3.2023

Sosiaalijohtaja Liisa Niiranen, perheiden ja työikäisen palvelujen vastuualuejohtaja Johanna Korteniemi ja suunnittelija Helena Hartikainen

Kuntien esittämien toiveiden perusteella on hyvinvointialueen toimesta laadittu yhteistyösopimusluonnos sosiaalipalveluiden työelämäosallisuutta tukevia palveluja koskien.

Hyvinvointialue ja kunta ovat keskenään tasavertaisia juridisia toimijoita. Kun sosiaali- ja -terveyspalveluiden järjestämisvastuu on siirtynyt hyvinvointialueille, niin kuntien suora yhteys palveluiden järjestämiseen ja rahoittamiseen on poistunut. Tämä on muuttanut asetelman kuntasektorin sisäisestä ohjausjärjestelmästä kunnan ja hyvinvointialueen väliseksi yhteistyöksi.

Sote-järjestämislaissa säädetään hyvinvointialueen ja kunnan välisestä yhteistyöstä. Yhteistyö on tarpeen myös kuntouttavan työtoiminnan, sosiaalisen kuntoutuksen ja sosiaalihuoltolain 27 e § ja 27 d § palveluissa.

(Sosiaalihuoltolain (719/1982) 27 d § Vammaisten henkilöiden työllistymistä tukeva toiminta, 27 e § Vammaisten henkilöiden työtoiminta)

Yhdyspinnalla tarkoitetaan kahden tai useamman organisaation välistä toiminnallista yhteyttä. Hyvinvointialueiden ja kuntien yhdyspinnoilla tarkoitetaan toimintoja ja tehtäväkokonaisuuksia, jotka kuuluvat kunnan tai hyvinvointialueen järjestämisvastuulle ja joissa niiden asiakaslähtöinen toteuttaminen edellyttää yhteistyötä kunnan ja hyvinvointialueen välillä.

Hyvinvointialueen yhdyspintatyöskentelyä määrittää laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä. Lain pykälässä 10 määritellään, että hyvinvointialueen on osaltaan yhteen sovitettava sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujaan kunnallisten ja valtion palvelujen kanssa. Lakiin kirjattu velvoite vahvistaa uudistuksen tavoitetta luoda vaikuttavia palvelukokonaisuuksia.

Yhteistyön onnistumisen mahdollistamiseksi tarvitaan yhteistä tahtotilaa ja

Lapin hyvinvointialueen aluehallitus

Ote

yhteisesti sovittuja menettelytapoja sekä toimivaa tiedonkulkua. Yhteistyössä on kiinnitettävä huomiota myös alueiden ja kuntien erilaisuuteen sekä asiakkaisiin, jotta heidän palvelujen jatkuvuus varmistetaan yhdyspintatoiminnoissa. Lisäksi tulee varmistaa, ettei uudistus vaaranna jo toimivia ja vakiintuneita yhteistyömalleja ja toimintatapoja, vaan niitä voitaisiin toteuttaa myös järjestämistä vastuun siirtymisen jälkeen.

Kuntouttavan työtoiminnan hankkiminen on julkinen hankinta. Siihen sovelletaan hankintalakia. Palveluita hankittaessa hyvinvointialue laatii hankintakriteerit ja huolehtii palveluiden hankkimisesta. Lisäksi hyvinvointialue vastaa kuntouttavan työtoiminnan asiakkaiden palveluprosessista ja muista palveluun liittyvistä viranomaistehtävistä. Hyvinvointialueen pitää varmistaa kuntouttavan työtoiminnan laatu. Kun työtoimintaa ostetaan ulkopuolelta, sen laadun täytyy olla samanlaista kuin hyvinvointialueen itse tuottamassa työtoiminnassa. Sama koskee sosiaalista kuntoutusta ja muita sosiaalihuoltolain mukaan työllisyyttä tukevia palveluita.

Kuntouttavan työtoiminnan palvelukokonaisuuteen tulee kuulua henkilön elämänhallintaa sekä työ- ja toimintakykyä edistäviä palveluita. Lisäksi palveluun tulee sisältyä aina henkilön tarvitsema tuki ja ohjaus. Tuki ja ohjauspalvelua voi hankkia myös yritykseltä, mutta muita kuntouttavan työtoiminnan palveluita tai kuntouttavan työtoiminnan palvelukokonaisuutta ei voi hankkia yritykseltä. Kolmannen sektorin toimijat voivat toimia kuntouttavan työtoiminnan palvelun tuottajana kaikissa toiminnan sisällöissä. Niihin sovelletaan myös hankintalakia.

Kunta ja hyvinvointialue voivat tehdä monenlaista yhdyspintatyötä yhdessä. Myös kuntouttavaa työtoimintaa voidaan toteuttaa kunnan ja hyvinvointialueen yhteistyössä siten, että hyvinvointialue tuo kuntouttavan työtoiminnan palvelun kunnan hallinnassa olevaan tai kunnalta vuokraamaansa tilaan. Kuntouttavan työtoiminnan palvelut ovat kokonaan hyvinvointialueen järjestämiä ja rahoittamia, eikä kunta osallistu niiden tuottamiseen. Kunta voi tuoda omat palvelunsa (nuoriso, vapaa-ajan toiminta, opetus tms.) hyvinvointialueen järjestämän palvelun rinnalle yhteisiin tiloihin tai muuten palvelun yhteyteen, jolloin kokonaisuus säilyy asiakkaan näkökulmasta kokonaisuutena.

Kuntouttavan työtoiminnan palvelun sisällöstä säädetään lain 13 a §:ssä. Kyseessä on palvelukokonaisuus, johon voi sisältyä monen tyyppistä toimintaa. Palveluun tulee sisältyä kuitenkin aina henkilön tarvitsemaa tukea ja ohjausta. Kuntouttavan työtoiminnan palvelua ei voida hankkia yritysmuotoiselta toimijalta. Tämä ei kuitenkaan koske kuntouttavaan työtoimintaan

Lapin hyvinvointialueen aluehallitus

Ote

osallistuvalla henkilölle annettavaa edellä mainittua tukea ja ohjausta, jonka tarjoajana voi olla myös yritys. Kunta voi tarjota kuntouttavan työtoiminnan palvelua tai sen osaa hyvinvointialueelle. Hyvinvointialue kuitenkin päättää, miten se kuntouttavan työtoiminnan palvelut alueellaan järjestää. Kunta voi toimia hyvinvointialueen kanssa yhteistyössä toimimatta palvelun tuottajana.

Kuntouttavan työtoiminnan uusi sisältöä koskeva säännös (13 a §) toi muutoksia ulkopuoliselta hankitun palvelun sisällön määrittelyyn. Kuntouttavan työtoiminnan palveluiden tuottamiseen sovelletaan, mitä hyvinvointialueesta annetun lain (611/2021) 9 §:ssä säädetään (8.7.2022/591). Jollei lailla toisin säädetä, hyvinvointialue voi tuottaa järjestämisvastuulleen kuuluvat palvelut itse, yhteistoiminnassa muiden hyvinvointialueiden kanssa tai hankkia ne sopimukseen perustuen muilta palvelujen tuottajilta. Palvelusetelin käytöstä säädetään erikseen. Hyvinvointialue voi antaa julkisen hallintotehtävän muulle kuin viranomaiselle vain, jos siitä lailla erikseen säädetään. Vaikka hyvinvointialue hankkii palveluja muulta palvelujen tuottajalta, sillä säilyy järjestämisvastuu. Palvelujen tuottajan vastuu palveluista määräytyy lisäksi sen mukaan, mitä tässä tai muussa laissa säädetään, sekä mitä hyvinvointialue ja palvelujen tuottaja ovat vastuunjaosta sopineet.

Laadittu sopimusluonnos koskien kuntien / kaupunkien ja Lapin hyvinvointialueen kuntouttavaa työtoimintaa, sosiaalista kuntoutusta ja sosiaalihuoltolain 27 e§ ja 27 d§ mukaista toimintaa on yhteistyötä ja yhdyspintaa määrittävä sopimus. Sopimusluonnoksesta halutaan kuntien kommentit ja näkemykset, jotta voidaan edetä yhteiseen sopimukseen. Sopimusluonnosta esitellään kunnanjohtajien kokouksessa.

Liitteet

XX kunnan tai XX kaupungin ja Lapin hyvinvointialueen kuntouttavaa työtoimintaa, sosiaalista kuntoutusta ja sosiaalihuoltolain 27 e § ja 27 d § koskeva yhteistyösopimus

Esitys

Hyvinvointialuejohtaja

Aluehallitus päättää

1. hyväksyä osaltaan liitteen mukaisen yhteistyösopimusluonnoksen kuntayhteistyöstä koskien kuntouttavaa työtoimintaa, sosiaalista kuntoutusta sekä vammaisten henkilöiden työllistymistä tukevaa toimintaa ja vammaisten henkilöiden työtoimintaa siten, että sopimus tuodaan kuntien kommenttien jälkeen aluehallituksen päätöksentekoon;
2. pyytää kuntien kommentit yhteistyösopimusluonnokseen 30.4.2023 mennessä.

Lapin hyvinvointialueen aluehallitus**Ote**

Esteelliset

Mari Palolahti, Jari Hast, Raija Kerätär, Sari Auvinen, Pekka Tiitinen, Antti Kaarlela, Sara Seppänen, Reijo Viitala

Päätös

Hyväksyttiin.

Mari Palolahti, Jari Hast, Raija Kerätär, Sari Auvinen, Pekka Tiitinen, Antti Kaarlela, Sara Seppänen ja Reijo Viitala poistuivat kokouksesta esteellisinä tämän asian käsittelyn ajaksi.

Hyväksyttiin, että Timo Peisa toimii pöytäkirjantarkastajana tämän asian käsittelyn ajan.

Lisätietoja

Perheiden ja työikäisten palveluiden johtaja Johanna Korteniemi
p. 040 5811 255
johanna.korteniemi@lapha.fi

Sosiaalijohtaja Liisa Niiranen
p. 040 541 8237, liisa.niiranen@lapha.fi

Suunnittelija Helena Hartikainen
p. 040 65 95 76, helena.hartikainen@lapha.fi

Täytäntöönpano

ote Lapin kuntien kirjaamot

**Otteen oikeaksi
todistaa**

hallintosihteeri Mari Haataja 6.4.2023

Lapin hyvinvointialueen aluehallitus

Ote

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Muutoksenhakukielto

Päätöksestä ei saa tehdä hyvinvointialueesta annetun lain (611/2021) § mukaan oikaisuvaatimusta eikä aluevalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Oikaisuvaatimus- viranomaisen

Pöytäkirja nähtävänä www.lapha.fi 30.3.2023

Tiedoksianto

Asianosaiset: Hyvinvointialueen kunnat

Annettu tiedoksi sähköisesti

Päivämäärä: 6.4.2023

Vastaanottajat:Kuntien kirjaamot

XX KUNNAN / KAUPUNGIN JA LAPIN HYVINVOINTIALUEEN KUNTOUTTAVAA TYÖTOIMINTAA, SOSIAALISTA KUNTOUTUSTA JA SOSIAALIHUOLTOLAIN 27 e ja 27 d §§ KOSKEVA YHTEISTYÖSOPIMUS

1. SOPIMUKSEN OSAPUOLET

Kunnan / kaupungin nimi
ja sopimuksen yhteyshenkilön nimi yhteystietoineen

Lapin hyvinvointialueen yhteystieto
ja yhteyshenkilön nimi yhteystietoineen

2. SOPIMUKSEN TAUSTA JA TARKOITUS

TE-palveluiden siirron kuntien tehtäväksi on tarkoitettu tapahtuvan vuoden 2025 alussa (HE 17/2022). Tätä ennen vuoden 2023 alusta voimaan astunut hyvinvointialueuudistus muuttaa työllisyyden hoidon kenttää, ja esimerkiksi kuntouttava työtoiminta sekä sosiaalinen kuntoutus siirtyvät hyvinvointialueiden järjestämisvastuulle. Kuntien ja hyvinvointialueiden on tärkeää luoda toimivat yhteistyörakenteet ja -mallit tähän yhteistyöhön. Vuoden 2023 osalta tilanne on kunnissa moninainen, sillä osa Lapin hyvinvointialueen kunnista (Kemijärvi, Rovaniemi, Sodankylä ja Tornio) on mukana työllisyyden kuntakokeilussa, jossa osa työllisyyspalveluista on siirretty kuntien vastuulle vuonna 2021 alkaneen kokeilun ajaksi. Yhdyspintatyön osalta onkin tärkeää huomioida niin työllisyyskokeilussa mukana olevien kuin myös sen ulkopuolella olevien kuntien tilanteet yhdyspinnoilla.

Kuntouttava työtoiminta

Kuntouttava työtoiminta on sosiaalihuoltolain mukainen sosiaalipalvelu.

Kuntouttavan työtoiminnan tavoitteena on

- ehkäistä työttömyyden aiheuttamia kielteisiä vaikutuksia asiakkaan toimintakykyyn
- vahvistaa asiakkaan elämän- ja arjenhallintaa sekä työ- ja toimintakykyä
- ehkäistä syrjäytymistä tarjoamalla mahdollisuutta työtoimintaan ja muihin palveluihin

Kuntouttavasta työtoiminnasta säädetään kuntouttavasta työtoiminnasta annetussa laissa. Lain keskeisenä ajatuksena on tiivis yhteistyö työ- ja elinkeinotoimistojen (TE-toimisto) kanssa.

Kuntouttava työtoiminta on tarkoitettu niille henkilöille, jotka eivät työ- ja toimintakykynsä asettamien rajoitusten vuoksi voi osallistua julkisiin työvoimapalveluihin tai työhön. Kyseessä on siis toissijainen palvelu TE-palveluihin nähden.

Kuntouttavan työtoiminnan järjestäminen perustuu aktivointisuunnitelmaan, jonka työ- ja elinkeinotoimiston ja hyvinvointialueen sosiaalihuollon viranomaiset laativat asiakkaan kanssa.

Hyvinvointialueen on järjestettävä kuntouttavaa työtoimintaa niille pitkään työttöminä olleille henkilöille, jotka saavat työmarkkinatukea tai toimeentulotukea, ja jotka eivät työ- ja toimintakykynsä takia kykene osallistumaan TE-hallinnon ensisijaisiin palveluihin.

Kuntouttava työtoimintaa järjestetään asiakkaan yksilöllisen tarpeen mukaan osa- tai kokopäiväisesti 1–4 päivänä viikossa 3–24 kuukauden ajan. Toiminnan on oltava tavoitteellista siten, että se parantaa asiakkaan elämänhallintaa ja toimintakykyä, jotta hän voisi työllistyä, hakeutua koulutukseen tai osallistua TE-hallinnon työllistymistä edistäviin palveluihin.

Sosiaalinen kuntoutus

Sosiaalihuoltolain (17§) mukaan sosiaaliseen kuntoutukseen kuuluu

- sosiaalisen toimintakyvyn ja kuntoutustarpeen selvittäminen
- kuntoutusneuvonta ja -ohjaus sekä tarvittaessa kuntoutuspalvelujen yhteensovittaminen
- valmennus ja tuki arkipäivän toiminnoista suoriutumiseen ja elämänhallintaan
- ryhmätoiminta ja tuki sosiaalisiin vuorovaikutussuhteisiin
- muut tarvittavat sosiaalista kuntoutumista edistävät toimenpiteet
- nuorten sosiaalisella kuntoutuksella tuetaan nuorten sijoittumista työ-, työkokeilu-, opiskelu-, työpaja- tai koulutuspaikkaan sekä ehkäistään näiden keskeyttämistä

Sosiaalihuoltolain 27 d § ja 27 e § (1.2.2002/68) mukainen toiminta

Vammaisten henkilöiden työllistymistä tukevalla toiminnalla (27 d §) tarkoitetaan erityisien työhön sijoittumista edistävien kuntoutus- ja muiden tukitoimien järjestämistä.

Vammaisten henkilöiden työllistymistä tukevaa toimintaa järjestetään henkilöille, joilla vamma tai sairauden tai muun vastaavan syyn johdosta on pitkäaikaisesti erityisiä vaikeuksia suoriutua tavanomaisista elämän toiminnoista ja jotka tarvitsevat työhallinnon palvelujen ja toimenpiteiden lisäksi 1 momentissa tarkoitettuja tukitoimia työllistymiseen avoimille työmarkkinoille.

Vammaisten henkilöiden työllistymistä tukevan toiminnan osana (27 e §) voidaan järjestää työtä, jossa työntekijä on työsopimuslain (55/2001) 1 luvun 1 §:ssä tarkoitetussa työsuhteessa palvelun tuottajaan.

Vammaisten henkilöiden työtoiminnalla tarkoitetaan toimintakyvyn ylläpitämistä ja sitä edistävää toimintaa. Työtoimintaa järjestetään työkyvyttömille henkilöille, joilla vammaisuudesta johtuen ei ole edellytyksiä osallistua 27 d §:ssä tarkoitettuun työhön ja joiden toimeentulo perustuu pääosin sairauden tai työkyvyttömyyden perusteella myönnettäviin etuuksiin.

Vammaisten henkilöiden työtoimintaan osallistuva henkilö ei ole työsopimuslain 1 luvun 1 §:ssä tarkoitetussa työsuhteessa toiminnan järjestäjään tai palvelun tuottajaan.

Vammaisten henkilöiden työtoimintaan sovelletaan työntekijän työturvallisuudesta annettuja säännöksiä myös silloin, kun henkilö ei ole työsuhteessa työnantajaan. Vammaisten henkilöiden työtoiminnan järjestäjän on vakuutettava työtoimintaan osallistuva työtapaturma- ja ammattitautilain 3 §:n 1 momentin mukaisella vakuutuksella.

Tällä sopimuksella voidaan järjestää mahdollisesti myös uuden vammaispalvelulain mukaista toimintaa, kunhan syksyllä 2023 voimaantulon jälkeen lain soveltaminen tarkentuu.

3. Sopimukseen sovellettava lainsäädäntö

Sopimukseen sovelletaan lakia kuntouttavasta työtoiminnasta (189/2001), sosiaalihuoltolakia (1301/2014), lakia kehitysvammaisten erityishuollosta (519/1977), nuorisolakia (1285/2016), hyvinvointialueesta annettua lakia (611/2021), lakia julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista (1397/2016), työllistymistä edistävästä monialaisesta yhteispalvelusta annettua lakia (1369/2014) ja asetusta (1377/2014) sekä vammaispalvelulakia (xxxx/2023).

4. Toimijoiden vastuut ja roolit kuntouttavan työtoiminnan sekä sosiaalisen kuntoutuksen (tai muiden työelämäosallisuutta tukevien palveluiden) yhdyspinnoilla

Palveluiden hoidon osalta on tärkeää määritellä kuntien ja eri toimijoiden vastuut ja roolit ns yhdyspinnoilla.

Kunta:

Kunta vastaa työllisyydenhoidosta alueellaan osana elinvoiman vahvistamisen kokonaisuutta. Työllisyydenhoidolla on yhtymäpintansa kunnissa sen muihin elinkeinopoliittisiin toimiin kuten yritystoiminnan tukemiseen sekä alueen koulutuspolitiikkaan.

Kunta vastaa yhdessä TE-palvelujen kanssa työllisyyspalvelujen kehittämisestä alueellaan. Kuntakokeilukunnissa kuntien vastuu on entistä korostuneempi. Erilaisiin työllisyyspalveluihin panostamalla kuntien tavoitteena on lisätä elinvoimaa ja sen kautta kunnallisverotuloja ja säästöjä työmarkkinatuen kuntaosuudessa sekä saada avustavaa työpanosta tehtäviensä hoidossa. Taloudelliset kannustimet ohjaavat kuntia työllistämään työttömiä. Jo palveluihin aktivoinnilla ja osallistumisella on myönteisiä vaikutuksia sekä yksilön että kunnan talouteen. Suurimmat vaikutukset syntyvät, kun palvelut johtavat takaisin työmarkkinoille ja työllistymiseen.

HVA:

Hyvinvointialue järjestää alueen sosiaali- ja terveystyöpalvelut.

Hyvinvointialueella on erityislainsäädännön osoittama järjestämisvastuu kaikkein heikoimmassa asemassa olevien osallisuutta ja työllistymistä tukevien palvelujen osalta.

Hyvinvointialue järjestää osallisuutta ja työllistymistä edistävää toimintaa, sekä päiväaikaista toimintaa (mm kuntouttava työtoiminta, sosiaalinen kuntoutus) kunkin kunnan alueella tunnistetun tarpeen mukaisesti yhteistyössä kunnan ja alueen muiden tuottajien kanssa. Hyvinvointialueesta annetun lain 9 §:n mukaan hyvinvointialue voi tuottaa järjestämisvastuulleen kuuluvat palvelut itse, yhteistoiminnassa muiden hyvinvointialueiden kanssa tai hankkia ne sopimukseen perustuen muilta palvelujen tuottajilta.

Kuntouttavan työtoiminnan sekä sosiaalisen kuntoutuksen ja muiden työelämäosallisuuden tukevien palveluiden kehittämistä ja seuranta varten kunnat nimeävät yhdyshenkilön ja Lapin hyvinvointialueen perhe- ja työikäisten palveluiden vastuualueen johtaja toimii yhdyshenkilöistä koostuvan verkoston koollekutsujana puolivuositain.

5. **Korvaukseton Työtoimintayhteistyö**

Tässä sopimuksessa sovitaan työtoimintapalvelujen tuottamisesta JOKU kunnan / kaupungin ja hyvinvointialueen kesken seuraavaa:

Työtoimintaa järjestettäessä työtoimintapalvelut sovitaan kunnan ja työllisyyden kuntakokeilun (4 Lapin kuntaa) järjestämiin työllisyyden palveluihin. Kunta voi tarjota veloitusetta eri hallintokunnissaan ja toimipisteissään työtoimintana järjestettäviä avustavia tehtäviä, työympäristön ja lähityönohjauksen. Työtoimintaan osallistuvan tuen, ohjauksen ja

valmennuksen järjestämisestä asiakkaalle sovitaan tapauskohtaisesti joko kaupungin, kaupungin tytäryhtiön tai hyvinvointialueen järjestämänä palveluna. Työtoiminnan kestona on pääsääntöisesti vähintään 3 kk jakso.

TAI

Kunta tarjoaa veloituksetta eri hallintokunnissaan ja toimipisteissään työtoimintana (joko kuntouttavan työtoiminnan, sosiaalisen kuntoutuksen tai muun työelämäosallisuutta tukevien palveluiden hyvinvointialueen viranhaltijan päätöksellä) järjestettäviä avustavia tehtäviä. Kunta tarjoaa työtoimintaan osallistuvalla työympäristön ja lähityönohjauksen, ja hyvinvointialue puolestaan vastaa osallistujan tarvitsemasta tuesta ja ohjauksesta (yksilövalmennus). Vrt. Te-palvelujen työkokeilu tai koulutusorganisaatioiden työharjoittelut.

Toimintaohjeluonteisesti työtoimintayhteistyön käytäntöinä noudatetaan seuraavaa:

- Työtoimintapaikka valitaan vastaamaan parhaiten asiakkaan tarpeita ja hänen toiveitaan ja taipumuksiaan. Paikoista sovitaan asiakaskohtaisesti ottamalla yhteyttä ko. työpisteeseen ja sen lähiesimieheen tai muuhun kunnan osoittamaan henkilöön. Työtoiminnan käynnistämisestä ko. toimipisteessä käydään yhteiset kolmikantakeskustelut (Asiakas-HVA-kunta), jossa tarkennetaan kunkin tehtävät ja vastuut työtoiminnan osalta.
- Työtoimintapaikkojen tarve vaihtelee kunnittain ja ajallisesti. Työtoiminnan kestona on pääsääntöisesti vähintään 3 kk jakso, ellei työtoimintaa keskeytetä jonkin osapuolen vakavien laiminlyöntien vuoksi tai muusta syystä.
- Kunta rohkaisee ja kannustaa hallintokuntiaan ottamaan vastaan työtoimintaan ohjattavia henkilöitä ja toimimaan yhteistyössä HVA:n kanssa henkilön työllistymistä edistävästi. Kunnat voivat myös erityisesti ilmoittaa HVA:lle tähän yhteistyöhön soveltuvista paikoistaan.
- Kunta vastaa työtoimintapäivien ja -poissaolojen ilmoittamisesta nimetyille HVA:n yhteyshenkilölle ja vastaa osaltaan työtoiminnan toteutumisesta ohjeistuksen mukaisesti (Toimintaohje työtoiminnan käynnistämiseksi valmisteltava)
- Hyvinvointialue tukee lähityönohjaajaa ja muuta työyhteisöä mm. palvelun tuottamiseen liittyvissä kysymyksissä ja työtoimintasuhteeseen liittyvissä tilanteissa.

6. **Ostopalveluna toteutettava yhteistyö koskien kuntouttavaa työtoimintaa ja sosiaalista kuntoutusta (sekä muita työelämäosallisuutta tukevia palveluita)**

Ostopalveluna hankittava yhteistyö pohjautuu julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain 16 §:ään. Kyse on toiminnasta, jossa hyvinvointialue hankkii julkiselta toimijalta yhteisen tavoitteen saavuttamiseksi työtoimintaa. Työtoiminta pitää sisällään ohjattavalle työympäristön, lähityön ohjauksen ja yksilövalmennuksen (tuki ja ohjaus). Hyvinvointialue toimii tällöin järjestäjänä ja julkinen toimija tuottajana.

Monituottajuus on edelleen mahdollista lainsäädännön reunaehdot huomioiden. Hyvinvointialueen tulee varmistaa, että sen järjestämisvastuulle kuuluvia palveluja tuottavalla muulla palveluntuottajalla on riittävät ammatilliset, toiminnalliset ja taloudelliset edellytykset huolehtia palveluiden tuottamisesta. Hyvinvointialue ohjaa ja valvoo sen järjestämisvastuulle kuuluvaa palvelutuotantoa.

Lain julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista (1397/2016) 16 §:n mukaisesti hankintalakia ei sovelleta hankintayksiköiden väliseen hankintaan, jolla hankintayksiköt toteuttavat yhteistyössä ja yhteisten tavoitteiden saavuttamiseksi niiden vastuulla olevat yleisen edun mukaiset julkiset palvelut. Pykälä pitää sisällään nk. horisontaalisen yhteistyön, joka edellyttää sitä, että yhteistyön tulee olla todellista siten, että siihen osallistuvat hankintayksiköt toteuttavat yhteistyön piiriin kuuluvia palveluja myös ilman yhteistyötä. Tämä edellytys toteutuu hyvinvointialueen ja kuntatoimijan välisessä yhteistyösopimuksessa.

7. Nuorten työpajatoimintaa koskeva yhteistyö

Kunnan vastuulle kuuluvat nuorten työpajatoiminta ja etsivä nuorisotyö. Nuorten työpajatoimintaa voivat järjestää myös useat kunnat yhdessä tai nuorten palveluja tuottava yhteisö nuorisolain 13 §:n mukaisesti.

Palvelujen nuoret ovat heikossa työmarkkina-asemassa olevia ja siten erityisesti näiden nuorten kohdalla kunnilla ja HVA:lla on erityinen vastuu yhteensovittaa palvelujaan ja tehdä tiivistä yhteistyötä.

Hyvinvointialue voi osoittaa asiakkaita työtoimintaan kunnan järjestämään nuorten työpajatoimintaan korvauksetta, siltä osin kun toiminta ei aiheuta kuntien keskinäisen järjestämissopimuksen ylittäviä kustannuksia. Kunta saa nuorten työpajatoimintaan valtion erillisavustusta ja palvelu on tarkoitettu kaikille kunnan alle 29-vuotiaille nuorille.

Mikäli kuntien nuorten työpaja tai muu työllistymistä tukeva yksikkö ja Hyvinvointialueen kuntouttavaa työtoimintaa tai sosiaalista kuntoutusta tai muita työelämäosallisuutta tukevia palveluita tuottavat työntekijät samoissa tiloissa ja hyödyntävät samoja tarvikkeita, kalustoa ja laitteita niin niistä on sovittu käyttöoikeussopimuksissa.

8. Rekisterinpito, asiakirjat ja salassapito

Hyvinvointialue toimii tietosuojalain (1050/2018) mukaisena rekisterinpitäjänä kohdissa 2–4, lisäksi nuorten työpaja pitää omaa rekisteriään nuorisolain mukaisesti.

Asiakirjoihin, niiden käsittelyyn, säilytykseen ja luovutukseen sovelletaan lakia viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999), lakia sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä (784/2021), lakia sosiaalihuollon asiakasasiakirjoista (254/2015), muita henkilötietojen käsittelyä koskevia säännöksiä sekä tilaajan antamia ohjeita.

Julkinen toimija huolehtii siitä, että palveluja annettaessa ja asiakastietojen kirjaamisessa, asiakirjojen käsittelyssä, säilytyksessä, hävittämisessä ja luovuttamisessa sekä toiminnassa muutenkin noudatetaan salassapidosta, vaitiolovelvollisuudesta, tietosuojasta ja tietoturvasta sekä salassa pidettävien tietojen luovuttamisesta annettuja voimassa olevia säännöksiä.

Sopimuksen osapuolet sitoutuvat antamaan toisilleen tiedot sopimuksen tehtäväalueeseen liittyvästä toiminnastaan, sen muutoksista ja kehittämissuunnitelmista.

Kumpikin osapuoli sitoutuu pitämään salassa kaikki tietoonsa tulleet toista osapuolta koskevat liike- ja ammattisalaisuudet. Salassapitovelvollisuus pysyy voimassa myös tämän sopimuksen päättyttyä.

9. Sopimuksen muuttaminen ja irtisanominen

Sopimusta voidaan muuttaa tarvittaessa olosuhteiden muuttuessa tai niissä tilanteissa, joissa se on välttämätöntä lainsäädännöstä johtuvista syistä.

Sopimuksen irtisanomisaika on yksi kuukausi. Irtisanomisaika alkaa kulua irtisanomiskuukautta seuraavan kuukauden 1. päivästä lukien. Irtisanomisaikana noudatetaan sopimusehtoja, jotka olivat voimassa ennen irtisanomista.

Mikäli sopimuksen osapuoli rikkoo olennaisesti sopimusvelvoitteitaan, tulee sopimuksen rikkojan korjata virheensä välittömästi tai kohtuullisessa ajassa. Rikkomuksen ollessa toistuva tai mikäli rikkomukseen syyllistynyt sopijapuoli ei ole korjannut rikkomustaan kohtuullisessa ajassa siitä, kun rikkomuksesta huomautettiin, sopimuksen rikkoja voidaan irtisanoa yksipuolisesti hyvinvointialueen toimesta.

Sopimuksen erimielisyydet pyritään ratkaisemaan ensisijaisesti osapuolten välisissä neuvotteluissa.

Tätä sopimusta tarkistetaan seuraavan kerran syksyllä 2024 ja siitä eteenpäin vuosittain.

10. Allekirjoitukset

Lapin hyvinvointialue

aika: _____ ja paikka: _____

Jari Jokela, Lapin hyvinvointialuejohtaja

xx kunta

aika: _____ ja paikka: _____

_____ I

XX kunnan edustajan allekirjoitus ja nimenselvennys